

**Homilia i mässa med husvälsignelse hos familjen Lindholm,
Stationshuset Bjärka-Säby söndagen den 21 juli 2013**

Mässans läsningar: 1 Mos 18:1-5, Jos 24:15, Rom 12:10-18, Kol 3:23,
Hebr 13:2, Luk 19:1-10.

Vi är samlade till gudstjänst vid stationshuset i Bjärka-Säby, byggt och taget i bruk för över hundra år sedan för att tjäna järnvägen som under sent 1800-tal drogs genom eklandskap och lövängar. Huset, tillsammans med järnvägen, invigdes första gången av den dåvarande svenske kungen, Oscar II med konsul Oscar Ekman på plats. Nu är stationshuset inte längre stinsens arbetsplats; det är ett hem, och idag har vi kommit hit för att be om Guds välsignelse över dem som bor i detta hus. Husvälsignelsen i kristen tradition är en bön om att huset ska få vara ett *hem* i verklig mening.

I Bibelns värld är hemmet en viktig plats för människans fostran och mognad till ett liv i kärlek. I den gammaltestamentliga *Dekalogen*, buden som Herren ger Israel, heter det i Femte Moseboken om Guds ord: "Du skall tala om dem när du sitter i ditt hus" och vidare: "Du skall skriva dem på dina dörrposter." (5 Mos 6:7, 9) Även om uppmaningen att fästa Guds ord på sin dörr i första hand skall förstås bildligt, kunde det också tillämpas bokstavligt: i Egypten har man funnit exempel på inskriptioner med heliga ord som fästes på husets ytterdörr. Ungefär som senare tiders bonader i fromma hem med bibelord och böner som ger en daglig påminnelse om Guds närvaro. Innebörden av Dekalogens ord om att buden skulle utgöra et samtalsämne såväl inom som utanför hemmet, från dagens början till dess slut, var att Guds ord skulle genomsyra varje del av livet. Och inte minst: tron på Gud skulle äga en fast förankring i hemmet.

I Nya testamentet utgör huset och hemmet en viktig plats för såväl Jesus som den unga församlingen. Det är i olika hem som många av de viktiga händelserna i Jesu verksamhet utspelar sig. På besök i människors hem botar han sjuka – som hemma hos Petrus när dennes svärmor botas från en febersjukdom. I hemmen talar han till husfolk och besökare tala om Guds rike – som i Simons hus. Det är i ett hem – sannolikt i Marias hus, mor till evangelisten Markus – som han samlar sina lärjungar till den sista måltiden, när han instiftar kyrkans eukaristi. Och i dagens evangelium: Jesus söker inte bara läpparnas omvändelse hos Sackaios – han insisterar på att få besöka dennes hem. Uttrycket för att Jesus nu vill bo hos Sackaios, ja, att det är när vi bjuder in Jesus till vårt hus, och låter honom vara en del av hela vårt liv, som det blir ett hem i ordets verkliga mening.

*

Vad menar vi då med ett *hem*? Och vad är det som gör ett hus till ett hem, det vi i dag ber att detta hus skall få vara? Vi kan lägga märke till tre saker som framhålls i de bibelord vi har lyssnat till.

För det första: ett hus blir ett hem när de som bor där delar en gemensam önskan att huset skall vara en del av Guds rike. Så som Josua uttrycker det: "Jag och mitt hus vill tjäna Herren." I den *hustavla* Paulus formulerar i Kolosserbrevets tredje kapitel, där han talar om de olika relationerna i ett kristet hushåll – mannens till hustruns och hustruns

till mannen, barnens till föräldrarna och föräldrarnas till barnen, liksom, vilket var normalt i det grekiskromerska samhället, tjänarnas förhållande till hufadern och hufaderns till tjänarna – sammanfattas allt i några viktiga ord: *”Vad ni gör skall ni göra helhjärtat, det gäller ju Herren och inte människor.”* Paulus utgår från sin tids sociala strukturer, på samma gång som han placerar in dem i ett nytt sammanhang: Guds rike. Även de mest alldagliga sysslor i ett hushåll ställs därmed under Kristi herravälde och får en ny och djupare mening. Hur triviala sysslorna än är, så utför vi dem inför Gud och till hans ära. Inget kan så förvandla vårt dagliga liv som när vi börjar betrakta det vi gör för varandra, som något vi gör för Herren. Livet får en ny tolkningsram, en kod, som gör hemmet till kyrka och vårt liv tillsammans till en liturgi – en tjänst inför Gud till allas bästa!

Här rör vi vid en av de största utmaningarna i vår tid: det sekulära synsätt som lett till ett åtskiljande mellan det heliga och det profana, där religionen trängs undan till ett hörn, något vi ägnar en timme eller två på söndag, medan resten av livet fortgår som vanligt. En kristen är någon som överallt, vart hon än vänder sig, ser Kristus och gläder sig i honom. Ingen utmaning är större än denna: att överallt se Kristus, att se allt i Gud och Gud i allt. Allting kan bli heligt; den helige Andes närvaro kan bli funnen på varje plats; Kristus vill träda in i varje del av vårt dagliga liv.

*

För det andra: ett hus blir ett hem genom sin gästfrihet. Vi har lyssnat till den berömda berättelsen om Abrahams gästbud. Han tar emot främlingarna i sitt hem och lagar en måltid för dem med husets bästa råvaror, samtliga närproducerade! Först under besökets gång klarnar det för Abraham att han har Herren själv som gäst. Hebreerbrevet anspelar på denna händelse med orden: *”Kom ihåg att visa gästfrihet, ty det har hänt att de som gjort det har haft änglar till gäster utan att veta om det.”*

Vårt hem är inte ett reservat där besökare möts av skyltar som *”privat område”* eller *”Tillträde förbjudet”*. Den moderna privatiseringen av hemmet och familjen går på tvärs mot de ideal som speglas i evangeliet. Som vi har antytt: den kristna traditionen ser varje hem där de döpta bor som en församling i miniatyr, kallad att leva med öppna dörrar för besökare, vänner såväl som främlingar – dock inte med svängdörrar! Såväl i församlingen som i hemmet finns det tider då vi behöver stänga dörren – för att inom familjen samla kraft och lyssna till varandra. Just genom att de som delar ett gemensamt hushåll vårdar sina relationer, kan deras hem bli en plats där även besökare får uppleva hemmets hemlighet: en *plats* där vi möts och umgås, fritt och otvunget, i frid och delande.

*

För det tredje: ett hus blir ett hem genom att vi gör det till en permanent boplats. Det kan tyckas självklart, men är det inte längre i vårt mobila samhälle där uppbroten ofta är legio, från platser såväl från relationer. Allt fler människor har svårt att svara på frågan var de hör hemma. Bostaden ses som en tillfällig boplats snarare än som ett hem. När den helige Antonius får frågan av en sökare vad han ska göra för att finna Gud, ger den andlige fadern rådet: *”Var du än bor, flytta inte i otid därifrån.”* Till att börja med tycks rådet inte ha med Gud och det andliga livet att göra. Vid närmare eftertanke inser vi hur våra relationer hör samman med platsen. Talesättet *”Ett hus som är till salu är inget*

hem", kan låta en smula absurt, men ger i själva verket uttryck för en viktig insikt. Det är genom att vi förblir i vårt hus, på den plats där vi bor, som huset och platsen blir ett hem i ordets djupa mening: en kyrka i miniatyr, en himmelrikets utpost i den här världen. Troheten mot platsen – formulerad i livsmottot *stabilitas loci* – är i kristen tradition en andlig disciplin, avgörande för det inre framåtskridandet.

Som människor i den moderna världen kan vi ibland gripas av maktlöshet inför en värld som rusar mot branten. Går det alls att längre påverka utvecklingen, att hoppas på en förändring? Men det finns en plats där vi alltid kan börja, där vi har möjlighet att påverka och avgöra hur världen skall se ut: den platsen är vårt hem. Men ett hem formas inte av sig själv, det förutsätter också ett medvetet val. Och hur vi vill forma det måste vi komma överens om tillsammans med dem som bor i samma hus som oss. Framför allt är det en process som kräver tid, där de långa linjerna är avgörande, och där upptäckten att *less is more* och *slower is faster* dagligen måste övas. Det är de små stegen, det lilla måttet, den goda övningen i långsamhet, den beslutsamma troheten och trofastheten även när själen stretar i olika riktningar, som gör hemmet till *vårt* hem, men ännu mer låter oss finna det hem som vi till sist bara bär inom oss. Vårt verkliga hem har vi hos Gud. Och kanske är det just den som är hemma hos sig själv – i Gud – som även kan forma ett hem som är en viloplats och en växtplats i den värld där vi är främlingar och pilgrimer vars verkliga hemland är himlen.

*Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande,
nu och alltid och i evigheters evighet. Amen.*